

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Факультет юридичний

Кафедра цивільного, трудового та господарського права

ВИБРАНІ РОЗДІЛИ ТРУДОВОГО ПРАВА

**Програма
вибіркової навчальної дисципліни
Підготовки бакалавра**

Дніпро, 2018

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Кафедра цивільного, трудового та господарського права

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: к.і.н., доц. Артеменко Л.В.

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Вибрані розділи трудового права» складена відповідно до освітньої програми підготовки напряму - бакалавр для неюридичних спеціальностей.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: основні положення трудового законодавства України.

Метою навчальної дисципліни «Вибрані розділи трудового права» є засвоєння студентами основних теоретичних положень і понять трудового права України, розуміння ними чинного трудового законодавства України, закономірностей побудови трудових правовідносин, особливостей укладення колективного і трудового договору та захисту трудових прав громадян, формування у них високого рівня правової культури, вміння тлумачити і правильно застосовувати нормативно-правові акти зі сфери трудового права в практичній діяльності, вільно орієнтуватися в сучасному трудовому законодавстві.

Курс «Вибрані розділи трудового права» дає можливість кожному з учасників навчального процесу реально усвідомити дійсну сутність трудового права як системи норм, що регулюють суспільні відносини найманої праці осіб, які в силу об'єктивних обставин змушені продавати свою робочу силу.

Завданням навчальної дисципліни є надання студентам системних знань з трудового права, виховання в них поваги до правових норм, що містяться в законах та підзаконних актах України. Засвоєння правової термінології та правових знань з трудового права України – неодмінна передумова успішної професійної діяльності кваліфікованого фахівця в будь-якій сфері трудової діяльності. Вивчення цього навчального курсу є важливим елементом підготовки до самостійної трудової діяльності фахівця з вищою освітою незалежно від спеціальності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- функції трудового права і його місце у системі національного права;
- методи правового регулювання трудових правовідносин;
- систему правових актів, що регулюють трудові правовідносини в Україні;
- умови настання юридичної відповідальності за порушення трудового законодавства;
- порядок вирішення трудових спорів.

Підготовлений фахівець повинен **вміти**:

- вірно тлумачити та використовувати норми трудового законодавства;
- орієнтуватися у системі трудового законодавства України;
- самостійно вирішувати практичні завдання.

ЗМІСТ

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи трудового права

- Тема 1. Поняття, предмет та значення трудового права.** Поняття трудового права як галузі права. Місце трудового права в системі права України. Предмет трудового права. Метод правового регулювання трудових відносин. Функції трудового права. Система трудового права.
- Тема 2. Суб'єкти трудового права.** Поняття і класифікація суб'єктів трудового права і їх трудова правосуб'єктність. Громадяни (робітники та службовці) як суб'єкти трудового права. Підприємства, установи, організації як суб'єкти трудового права.
- Тема 3. Трудові колективи та профспілки у сфері трудових відносин. Колективний договір.** Соціальне партнерство. Трудові колективи та їх повноваження. Повноваження профспілок. Поняття колективного договору. Колективні переговори по укладанню колективних договорів. Порядок укладання колективного договору і його зміст.
- Тема 4. Трудовий договір.** Поняття трудового договору. Зміст трудового договору. Загальний порядок прийняття на роботу. Види трудових договорів. Підстави припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Загальні підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органа. Порядок звільнення працівників.

Змістовий модуль 2. Окремі інститути трудового права

- Тема 5. Робочий час і час відпочинку.** Поняття та види робочого часу. Правові нормативи робочого часу. Режим робочого часу. Види робочого тижня, робочої зміни і робочого дня. Поняття та види часу відпочинку. Відпустки та їх види. Порядок надання відпусток. Вихідні та святкові дні.
- Тема 6. Оплата праці в Україні. Гарантії та компенсаційні виплати.** Поняття оплати праці. Структура та функції заробітної плати. Організація оплати праці на підприємствах. Системи оплати праці. Порядок оплати праці. Види преміювання працівників. Гарантійні виплати та доплати. Право робітника на оплату праці та його захист.
- Тема 7. Трудова дисципліна.** Поняття, зміст і методи забезпечення дисципліни праці. Правове

регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Заохочення в трудовому праві. Поняття дисциплінарної відповідальності. Види дисциплінарної відповідальності робітників та службовців. Порядок застосування дисциплінарних стягнень.

Тема 8. Матеріальна відповідальність сторін трудових правовідносин.
Поняття та загальна характеристика матеріальної відповідальності. Підстави та умови матеріальної відповідальності. Види матеріальної відповідальності працівників. Матеріальна відповідальність роботодавця за заподіяну шкоду працівнику. Порядок відшкодування шкоди.

3. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: прийнята на V сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України, 1996, №30, ст. 141. З наступними змінами.
2. Законодавство України про працю: Нормативні акти /упорядник і науковий редактор В. Вакуленко. – К., 1999. – Т. 1–3.
3. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами / За ред. В. М. Вакуленка, О. П. Товстенка. – К., 2000.
4. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами /Упоряд. О.П. Товстенко; Наук. ред. Е. Ф. Демський. – К., 2010.
5. Кодекс законів про працю України: Офіц. видання. - К., 2017.
6. Кодекс законов о труде Украины (Научно-практический комментарий). – Харьков, 2001.
7. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. Київ – Севастополь, 2001.

Навчальна література

1. Прокопенко В. І. Трудове право України: Підруч. – Харків, 2015.
2. Становлення і розвиток ділових і трудових правовідносин у сучасній Україні: Моногр. / Кол. авторів: Я.М. Шевченко, О.М. Молявко, Г.В. Єрьоменко та інші; Кер. авт. колективу, наук. ред. Я.М. Шевченко. – К., 2001.
3. Трудове право України: Підруч. / За ред. Н.Б. Болотіної, Г.І. Чанишевої. – К., 2014.
4. Трудові спори: законодавство, коментар, судова практика / Упоряд. В.А. Скоробагатько, М.І. Федішин. – К., 2000.

Інформаційні ресурси

Електронні бази законодавства України:

1. Інфодиск: "Законодавство України" (нормативно-правова база україн-

ською мовою — понад 80000 документів);

2. ЛИГА: ЗАКОН; Нормативні акти України; Парус-Консультант; Юрист + Закон.
3. Верховна Рада України — [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
4. Президент України — [http:// www.president.gov.ua](http://www.president.gov.ua)
5. Кабінет Міністрів України — [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
6. Конституційний суд України — [http:// www.ccu.gov.ua](http://www.ccu.gov.ua)
7. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини — [http:// www.ombudsman.gov.ua](http://www.ombudsman.gov.ua)
8. Єдиний державний реєстр судових рішень України - www.reyestr.court.gov.ua

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання: оцінки за виступи на семінарських заняттях, оцінки за контрольні роботи.